

สภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

Conditions, Problems and Effectiveness of the Learning Experience Management for Promoting Early Childhood Development in Schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Area 1

ฤทัยรัตน์ ฝ้ายเทศ¹

ไชยา ภาวะบุตร²

ประภัสสร สุภาสอน³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยและ 3) ศึกษาหาแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 176 คน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 44 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 132 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา t-test และ F-test

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจและด้านการพัฒนาการด้านสติปัญญา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านสติปัญญา มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนาการด้านสติปัญญา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มี 2 แนวทาง คือ การพัฒนาการด้านร่างกาย และ การพัฒนาการด้านสติปัญญา

คำสำคัญ: การจัดประสบการณ์การเรียนรู้, การส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัย

¹ นักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

² รศ.ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดสกลนคร

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine conditions, problems and effectiveness of the learning experience management directed toward promoting early childhood development; 2) to compare conditions, problems and effectiveness of the learning experience management for promoting early childhood development, as perceived by school administrators and early childhood teachers, classified by position, work experience and education level; and 3) establish the guidelines for developing the learning experience management for promoting early childhood development in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1 . The samples, obtained through a simple random sampling, included 44 school administrators and 132 early childhood teachers, yielding with a total of 176 participants. The research instrument was a set of 5 -level rating scale questionnaires. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, content analysis, t-test and F-test.

The findings were as follows:

1 . The conditions concerning the learning experience management for promoting early childhood development in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1 , as a whole were at a high level. The problems as a whole were at a moderate level, whilst the effectiveness of the learning experience management was at a high level in overall.

2 . The conditions of the learning experience management for promoting early childhood development as perceived by school administrators and early childhood teachers with different position, educational level and work experience, showed no differences in overall and each aspect. The problems of the learning experience management were also not different in overall and each aspect. The effectiveness of the learning experience management, as perceived by participants, as a whole was found different at .01 level of statistical significance. When considering in each aspect, the physical, emotional and cognitive development were different at .01 level of statistical significance. In terms of educational level, the participants' opinions were not different in overall. When considering in each aspect, the cognitive development were different at .01 level of statistical significance. In terms of work experience, the participants' opinions were different in overall at .05 level of statistical significance. When considering in each aspect, the opinions toward the cognitive development were different at .05 level of statistical significance.

3. The proposed guidelines for improving the management of learning experience for promoting early childhood development in schools under the Office of Sakon Nakhon Primary Education Service Area 1 involved two aspects: the physical and cognitive development.

Keywords: Learning Experience Management, Promoting Early Childhood Development

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคน ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ระบุไว้ว่ากระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้ และเรียนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในสถานการณ์ข้างต้น จึงมุ่งพัฒนานักเรียนทุกคนในมิติด้านคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดของตน มีความรู้และทักษะการอ่านเขียน และคิดคำนวณที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557: 8)

การพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นช่วงสมองที่มีการพัฒนาสูงสุด การให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังทั้งในด้านการพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะหล่อหลอมให้เด็กเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 5) ส่วนการบริหารจัดการศึกษายังพบปัญหาหลายประการจากรายงานความก้าวหน้า การจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย พุทธศักราช 2551-2552 เช่น ขาดการนิเทศติดตาม ขาดบทบาทของการเป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ไม่มีการกำหนดติดตามให้มีการประกันคุณภาพในสถานศึกษา และนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก ไม่มีบทบาทในการกำหนด ติดตามให้มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็กไม่มีบทบาทในการกำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นต้น เด็กปฐมวัยไทยมีพัฒนาการทางสมองอยู่ในขั้นวิกฤติ (บุญชู อังสวัสดิ์, 2553: 15) การประเมินคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา (สมศ.) พบว่า มีสถานศึกษาที่อยู่ในระดับดี เพียงร้อยละ 34.14 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 49) ผู้บริหารยังขาดการจัดการหลักสูตร การศึกษาที่เหมาะสม ขาดการนำมาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสมไปใช้ ขาดกระบวนการผลิต และการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ขาดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 5) ในส่วนปัญหาเรื่องครู/ครูปี่เลี้ยงสอนระดับปฐมวัยส่วนใหญ่มักใช้ครุอัตราจ้างที่มีคุณวุฒิต่ำไม่ได้จบการศึกษาหรือไม่ได้รับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามักไม่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาก่อน ประถมศึกษา (ยศมกล เรื่องสง่า, 2551: 3) ได้กล่าวถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนในระดับปฐมวัยไว้หลายด้าน เช่น การจัดทำหลักสูตรซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เข้ากับบริบทและสภาพแวดล้อมปัจจุบัน เทคนิคในการสอนที่เป็นลักษณะแบบเดิม ๆ ไม่ค่อยหลากหลาย สอนไม่ตรงตามแผนการสอนที่ตั้งไว้ สื่อวัสดุ-อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครูขาดความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ขาดการนำผลการประเมินพัฒนาการมาใช้ในการปรับปรุง ขาดการส่งเสริมแก้ไขปัญหาเด็กปฐมวัย สถานที่และอาคารไม่อำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนจำนวนครูไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดขึ้นอยู่กับปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (ภารดี อนันต์นารี, 2553: 260)

ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา เพื่อหาแนวทางพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา พร้อมทั้งการจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์ การจัดกิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียนเพื่อให้เด็กมีคุณภาพที่ดีต่อไป ในอนาคต (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2560: 7)

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพการศึกษาของปฐมวัยอย่างมีคุณภาพและเป็นการสร้างรากฐาน คุณภาพชีวิตให้กับเด็กได้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคมตามเจตนารมณ์ของ การศึกษาแห่งชาติต่อไป

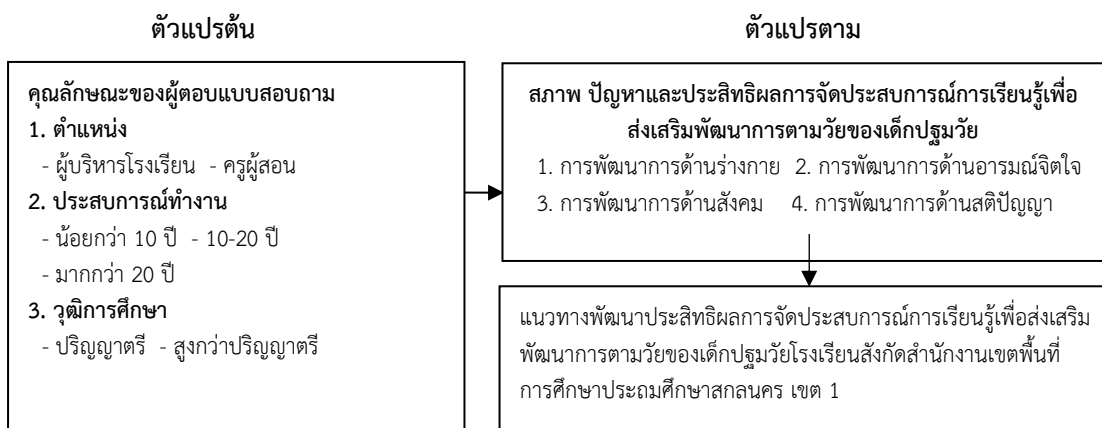
คำถามของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัย ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ต่างกันหรือไม่
3. แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัย ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของ เด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร วิทยาลัยและครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของ เด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น จำนวน 535 คน ประกอบด้วย

ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 175 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 387 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น จำนวน 176 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 44 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 132 คน สำหรับผู้บริหารและการสุ่มอย่างง่าย ครูผู้สอนระดับปฐมวัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 แบบสอบถามมีลักษณะปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อขอความร่วมมือมายังผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

2. ส่งแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 ให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 176 ฉบับ

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 176 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่ได้รับมา ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. นำแบบสอบถามหาแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธี คำนวณหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's: ∞ - Coefficient)

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

1.1 การพัฒนาการด้านสังคม ($\bar{x} = 3.75$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ พฤติกรรมของเด็กหรือคำพูดเพื่อให้เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังกระทำอยู่ ($\bar{x} = 3.90$) การแสดงความคิดเห็น การยอมรับข้อตกลงของกลุ่มและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ($\bar{x} = 3.80$) และการที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการแนะนำวิธีการ สนับสนุนหรือตอบสนองความต้องการของเพื่อน ($\bar{x} = 3.78$)

1.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ($\bar{x} = 3.65$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ชมเชยเมื่อเด็กแสดงออกในสิ่งที่ดี ($\bar{x} = 3.73$) จัดบริเวณการเรียนรู้ในบ้านให้เด็ก เช่น มุมของเล่น มุม รูปภาพ มุมหนังสือ กระจก ($\bar{x} = 3.73$) และรำเรียง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดีเมื่อได้รับคำชมเชยหรือรางวัล ($\bar{x} = 3.72$)

1.3 การพัฒนาการด้านสติปัญญา ($\bar{x} = 3.60$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกตลักษณะต่างๆ เช่น สี รูปร่าง ขนาด รูปทรง ($\bar{x} = 3.75$) ร้องเพลงกล่อมเด็กหรือร้องเพลงง่ายๆ ให้เด็กฟังขณะทำกิจกรรมต่างๆ ($\bar{x} = 3.70$) และเล่านิทานให้เด็กฟัง ($\bar{x} = 3.65$)

1.4 การพัฒนาการด้านร่างกาย ($\bar{x} = 3.55$) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ พาเด็กไปออกกำลังกายหรือเล่นกลางแจ้ง ($\bar{x} = 3.67$) มีกิจกรรมเล่นกับเด็ก สังเกตท่าที่ การตอบสนอง ($\bar{x} = 3.65$) และจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้านให้ปลอดภัย ($\bar{x} = 3.58$)

2. ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

2.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.30$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ มีกิจกรรมเล่นกับเด็ก สังเกตท่าที่ การตอบสนอง ($\bar{x} = 3.51$) ฝึกนิสัยความสะอาด เช่น ล้างมือ ทำความสะอาด ($\bar{x} = 3.50$) และท่านให้เด็กรับประทานลูกอม น้ำอัดลม น้ำหวาน ขนมถุงขบเคี้ยวกรูบกรอบ ($\bar{x} = 3.45$)

2.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ท่านจัดบริเวณการเรียนรู้ในบ้านให้เด็ก เช่น มุมของเล่น มุม รูปภาพ มุมหนังสือ กระจก ($\bar{x} = 3.58$) แสดงความรักโดยการยิ้ม สบตา อุ้ม โอบกอด ($\bar{x} = 3.52$) และเมื่อเด็กร้องไห้ท่านจะดุหรือตีเพื่อให้เด็กหยุดร้อง ($\bar{x} = 3.50$)

2.3 การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.55$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{x} = 3.60$) การที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการแนะนำวิธีการ สนับสนุนหรือตอบสนองความต้องการของเพื่อน ($\bar{x} = 3.59$) และพฤติกรรมของเด็กในการเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่เมื่อใช้เสร็จ ($\bar{x} = 3.58$)

2.4 การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ชี้และบอกส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และให้เด็กชี้ตาม ($\bar{x} = 3.50$) หาหนังสือสมุดรูปภาพเปิดและชี้เรียกชื่อรูปภาพให้เด็กดู ($\bar{x} = 3.45$) และส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกตลักษณะต่างๆ เช่น สี รูปร่าง ขนาด รูปทรง ($\bar{x} = 3.43$)

3. ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ท่านจัดหาของเล่นที่มีสี ขนาด และรูปทรงแตกต่างกันให้เด็กเล่น ($\bar{x} = 3.70$) ท่าน

ฝึกนิสัยความสะอาด เช่น ล้างมือ ทำความสะอาด ($\bar{x} = 3.60$) ทานจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้านให้ปลอดภัย ($\bar{x} = 3.55$)

3.2 การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ แสดงความรักโดยการยิ้ม สบตา อุ้ม โอบกอด ($\bar{x} = 3.65$) ชมเชยเมื่อเด็กแสดงออกในสิ่งที่ดี ($\bar{x} = 3.58$) ตอบสนองต่อการร้องไห้ของเด็กทันที ($\bar{x} = 3.58$)

3.3 การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{x} = 3.95$) พฤติกรรมของเด็กหรือคำพูดเพื่อให้เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังกระทำอยู่ ($\bar{x} = 3.85$) พฤติกรรมของเด็กในการเก็บวัสดุอุปกรณ์เข้าที่เมื่อใช้เสร็จ ($\bar{x} = 3.81$)

3.4 การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ หาหนังสือสมุดรูปภาพเปิดและชี้เรียกชื่อรูปภาพให้เด็กดู ($\bar{x} = 3.80$) สอนให้เด็กพูดและคุยโต้ตอบกับเด็กบ่อย ๆ ในแต่ละวัน ($\bar{x} = 3.51$) ชี้และบอกส่วนต่างๆ ของร่างกายและให้เด็กชี้ตาม ($\bar{x} = 3.50$)

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า

4.1 สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกายด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4.2 ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านสังคมและด้านการพัฒนาการด้านสติปัญญาและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ไม่แตกต่างกัน

4.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง และส่วน ประสิทธิผลการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนาการด้านสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า 10-20 ปี และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี

5. แนวทางพัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประกอบด้วย

5.1 การพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ 1) ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับร่างกายของเด็ก 2) ควรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ 3) ควรมีการรวบรวมพัฒนาการด้านร่างกายและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล 4) เด็กปฐมวัยมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องธรรมชาติ สิ่งต่างๆ รอบตัว มีทักษะ และ 5) จัดอาหารให้มีคุณค่า ได้อาหารครบ 5 หมู่

5.2 การพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมประจำวัน ที่ส่งเสริมการใช้ความคิดทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ 2) มีการพัฒนาการคิดและภาษาอย่างเหมาะสม 3) มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่อง 4) การจัดกิจกรรมประจำวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กอย่างเหมาะสม 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสมองตอบสนองความสนใจและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ 7) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก 8) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ 9) สถานศึกษาร่วมกันจัดทำกิจกรรมพัฒนาการ และ 10) ภายในห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวกและมีแสงสว่างเพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) ทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า 1) การพัฒนาการด้านสังคม ($\bar{x} = 3.75$) 2) การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ($\bar{x} = 3.65$) 3) การพัฒนาการด้านสติปัญญา ($\bar{x} = 3.60$) ระดับมาก และ 4) การพัฒนาการด้านร่างกาย ($\bar{x} = 3.55$) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากในการจัดการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนระดับปฐมวัยต้องศึกษาหลักการของหลักสูตรให้เข้าใจเพราะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กแรกเกิดถึงอายุ 5 ขวบ จะต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู ควบคู่กับการให้การศึกษา โดยต้องคำนึงถึง ความสนใจและความต้องการของเด็กทุกคน ทั้งเด็กปกติ เด็กที่มีความสามารถพิเศษและเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา รวมทั้งการสื่อสารและการเรียนรู้หรือเด็กที่มีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส เพื่อให้เด็กพัฒนาทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและลักษณะนิสัยอย่างสมดุล โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลายบูรณาการผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรง ผ่านประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขเป็นคนดีและคนเก่งของสังคม สอดคล้องกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา สภาพเศรษฐกิจ สังคม โดยความร่วมมือจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดนครพนม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.30$) 2) การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$) 3) การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) และ 4) การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษายังพบปัญหาทั้งด้านร่างกาย เช่น กิจกรรมเล่นกับเด็ก สังเกตท่าทีการตอบสนอง การมีกิริยาเรียบร้อยสะอาด ด้านอารมณ์ จิตใจ เช่น การจัดบริเวณการเรียนรู้ ด้านสังคม เช่น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการแสดงออกและด้านสติปัญญา เช่น การบอกส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและการสังเกต ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัยใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับน้อยและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิจิตรา ตั้งตระการพงษ์และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า 1) ปัญหาในการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อยและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา เรื่องจิต (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามทฤษฎีของครูในโรงเรียนปฐมวัยจังหวัดตราด พบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยและสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิจิตราตั้งตระการพงษ์ และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ปัญหาในการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. ประสิทธิภาพการวัดประสิทธิผลการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) การพัฒนาการด้านร่างกาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) 3) การพัฒนาการด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) การพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.45$) สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาจะต้องมีหลักการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ตามความเป็นอยู่จริงของเด็ก โดยมีผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นผู้เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่างๆ ให้แก่เด็กทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยผ่านการเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กและผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเด็กเล็ก โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเรียนรู้ การวัดประสิทธิผลการเรียนรู้อื่นๆ ในการเรียนรู้ที่สามารถดำรงในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งต้องได้รับการประสานความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษา ดังนั้นการส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วย โดยกำหนดหลักการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย จัดประสิทธิผลการเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข และประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้โอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ

4. ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสิทธิผลการทำงาน มีความคิดเห็นต่อสภาพ ปัญหาและประสิทธิผลการวัดประสิทธิผลการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า

4.1 สภาพการวัดประสิทธิผลการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกายด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านสังคม นอกนั้นไม่แตกต่างกันทั้งนี้เนื่องจากนโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย พุทธศักราช 2542-2561 นโยบายจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0 – 5 ปี เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพ โดยให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดบริการให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและผู้รับบริการ ได้วางยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ใช้หลักการ บ้านเป็นฐานในการเลี้ยงดู (home based approach) ซึ่งบุคคลสำคัญคือ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว และเด็กอายุ 3 – 6 ปี ใช้สถานพัฒนาเด็กหรือรูปแบบที่เป็นทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยโดยให้ผู้ดูแลเด็กมีลักษณะเป็นมืออาชีพร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและครอบครัว สร้างความพร้อมให้กับชุมชนและท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสังคมร่วมรับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผน ปฏิบัติการ เฝ้าระวัง ตรวจสอบ และประเมินผล ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีความร่วมมือระหว่างทุกส่วนของสังคมในการพัฒนา และการให้บริการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบ มีความหลากหลายและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ต้องมีการประสานงานกันที่ชัดเจนระหว่างหน่วยงานหลักที่ดูแลเด็ก

ปฐมวัย ทั้งหน่วยนโยบาย หน่วยปฏิบัติ และหน่วยงานวิชาการ กำหนดมาตรฐานของการพัฒนาเด็กปฐมวัย และต้องมีการประเมินผล ต้องดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นรายละเอียด พร้อมทั้งต้องมีบุคลากร เงิน และอุปกรณ์เครื่องใช้เพียงพอในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีทรัพยากรเพียงพอในการติดตามประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553, หน้า 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า สภาพการดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน

4.2 ปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านการพัฒนาการด้านสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจิตรา ตั้งตระการพงษ์ และคณะ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมพบว่า มีความต้องการไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กชนันท์ ศรีสุข (2554, หน้า 65) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูอนุบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาการด้านร่างกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการพัฒนาการด้านสังคมและด้านการพัฒนาการด้านสติปัญญาและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังพบว่าการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา เรื่องขจิต (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามทัศนะของครูในโรงเรียนปฐมวัยจังหวัดตราด พบว่า ผลการเปรียบเทียบตามทัศนะของครูจำแนกตามวิชาเอกที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์สอนและที่ตั้งของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ญาณิศา บุญพิมพ์ (2552: 55 อ้างถึงใน วรดี เลิศไกร (2533: 60-65) ได้ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบผลการจัดประสบการณ์ที่มีต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย พบว่า การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์มีพัฒนาการทุกด้านคือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาพัฒนาการแต่ละด้าน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามแผนประสบการณ์มีการพัฒนาการด้านร่างกายสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.4 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง และส่วนประสิทธิผลการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การพัฒนาการด้านสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีประสบการณ์การ

ทำงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า 10-20 ปี และประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและมีการบริหารสถานศึกษาตั้งแต่กระบวนการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยการอาศัยผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียนในการใช้ทักษะความเป็นผู้นำในต่างๆ และส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลในองค์กรร่วมกันวางไว้ ดังนั้นประสบการณ์การทำงานจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัตรา เรื่องชจิต (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยตามทฤษฎีของครูในโรงเรียนปฐมวัยจังหวัดตราด พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การบูรณาการการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กและด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กและด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

5. แนวทางพัฒนาการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยทุกข้อ คือ การพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ 1) ควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับร่างกายของเด็ก 2) ควรมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ 3) ควรมีการรวบรวมพัฒนาการด้านร่างกายและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล 4) เด็กปฐมวัยมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีทักษะ และ 5) จัดอาหารให้มีคุณค่า ได้สารอาหารครบ 5 หมู่ และการพัฒนาการด้านสติปัญญา ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมประจำวัน ที่ส่งเสริมการใช้ความคิดทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ 2) มีการพัฒนาการคิดและภาษาอย่างเหมาะสม 3) มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่อง 4) การจัดกิจกรรมประจำวันของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์แก่เด็กอย่างเหมาะสม 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสมองตอบสนองความสนใจและส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ 7) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก 8) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือเหมาะสมกับอายุพัฒนาการและระดับพัฒนาการ 9) สถานศึกษาร่วมกันจัดทำประเมินพัฒนาการ และ 10) ภายในห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวกและมีแสงสว่างเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากการระดมความคิดเห็นโดยการแจกแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของฉวีวรรณ ลิ้มวัฒนาสมุทร (2553: 133) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านที่ต้องหาแนวทางส่งเสริม ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของ เด็กและด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอ แนวทางการส่งเสริมไว้แล้วและสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรุณี หรดาล (2560: 100) ได้ศึกษาเรื่องพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย : แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาพัฒนาการด้านร่างกายเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของร่างกาย การเจริญเติบโต และความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กและการทำงานประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ในการเคลื่อนไหวที่เด็กวัยนี้ใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจตนเองและโลกรอบตัว การส่งเสริมและพัฒนาการด้านร่างกายให้แก่เด็กปฐมวัยนอกจากจะช่วยให้เด็กเจริญเติบโตมีโครงสร้างพื้นฐานของร่างกายสมวัยแล้วยังช่วยเสริมสร้างกระดูกและกล้ามเนื้อให้แข็งแรงทำงานได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน การเชื่อมโยงของเซลล์ประสาทกระตุ้น การทำงานของสมองน้อย และยังช่วยเตรียมความพร้อมและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของมัทนา ฉวนพยัคฆ์ (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ได้แก่ 1) การจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการวัยและพัฒนาการของเด็กมุ่งพัฒนาเด็กทั้งปกติ 2) โรงเรียนควรจัดหาสื่อ อุปกรณ์ เครื่องเล่นให้เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนเด็ก 3) จัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง 4) กิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้ปฏิบัติและเกิดการเรียนรู้ 5) การประเมินพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และ 6) ผู้สอนกับผู้ปกครองมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าควรมีการนำผลการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เช่น การพัฒนาการด้านสติปัญญา และการพัฒนาการด้านร่างกาย ที่ผู้วิจัยได้ให้แนวทางพัฒนาไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.3 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กนกขวัญ ประชุมพรรณ. (2547). *การบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนเอกชนระดับอนุบาล จังหวัดภูเก็ต*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรมวิชาการ. (2542). *การพัฒนารายวิชาสังคมศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นในหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2533). *หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2544). *การประเมินคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา (สมศ.)*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560*. สำนักงานเลขาธิการ: กระทรวงศึกษาธิการ. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. (2561). เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/>. เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561.
- กุลภรณ์ หงส์ทอง. (2550). *ทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้*. เข้าถึงได้จาก <http://dlibrary.spu.ac.th>. 30 สิงหาคม 2560.
- ดุขฎิ กระพือ. (2556). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ กค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ต่อศักดิ์ เพื่อปัญญา. (2548). *การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร,
- ไทรนาถ ศรีจันทร์. (2548). *การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ทวีวรรณ อินดา. (2550). *การพัฒนาแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. ปริญญาโท ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ธรรมชาติ สืบสินธุ์สกุลไชย. (2551). *ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธวัช กรุตมณี. (2550). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรีมิเกลกาไรซาบาล.
- _____. (2553). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- มณฑา โฉมราช. (2548). *สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มติชนรายวัน. (2551). *หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน*. ฉบับประจำวันที่ 23 มิ.ย. 2551.
- ยศกมล เรืองสง่า. (2551). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ในวัด จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัศมี ตูจินดา. (2557). *การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี*. การศึกษาค้นคว้าอิสระวิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วศิน ปาลเดชพงศ์. (2539). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อโรงเรียนอนุบาลเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลก้องหล้ากรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- ศศิธร เกิดเนตร์. (2547). *สภาพและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศิริพรรณ ยิ้มย่อง. (2541). *การจัดการประสบการณ์ระดับอนุบาลศึกษา*. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 5(2): หน้า 51-52.
- สมชัย วุฒิปรีชา. (2530). *การศึกษาในอนาคตไม่กำหนดการเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมร คำน้อย. (2547). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นระดับปฐมวัยศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). *ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน : การพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สายสุรี จุติกุล. (2542). *ความรักความอบอุ่นในครอบครัวการพัฒนาครอบครัว*. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (2561). เข้าถึงได้จาก <http://www.sakonarea1.go.th/> 20 มิถุนายน 2561.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2557*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *ภาพอนาคต & กลยุทธ์” เราจะใช้ ICT เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างไร?* กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชู อังสวัสดิ์. (2553). *สมอง: การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา*. *วารสารพัฒนาหลักสูตร* 2(126), หน้า 56-58.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2554). *การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

- _____ (2554). *คู่มือการพัฒนาาระบบการบริหาร มุ่งผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: สวัสดิการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงานปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. พลเรือน.
- Bennis, W. G. (1971). *The concept of organizational health in changing organizational*. Edited by Warren G. Bennis. New York : McGraw-Hill.
- Den, F. (2000). *Studies in safety promotion for preschool children*. Retrieved June 20, 2018, from Norrbackahuset Karolinska Sjukhuset (on-line)
- Diana, L. B. (2004). *Parents' perceptions of the effects of full-day and half kindergarten participation on students' first grade*. Retrieved from <http://www.lib.umi.com/dissertations>
- Edgar, M. (2002). *Theoretical background to curriculum design for Parlo Kindergarten students*. Retrieved June 25, 2018. from <http://WWW.lib.umi.com/>.
- Fantuzzo, J. W. (2000). Family involvement: A multivariate assessment of family participation in early childhood ค education. *Journal of Educational Psychology*, 92(2), pp. 367-376.
- Gibson James, L. (2000). *Organization : Behavior Structure Process International (10th ed.)* USA. : McGraw Hill.
- Goodlad, J.I. (1984). *A Place Called School: Prospects for the Future*. New York: Mc Graw -Hill, Inc.
- Hammen, M. and John, Freeman (1977). *Obstacles to the Comparative Study of Effectiveness in Perspectives on Organization Effectiveness*. San Francisco: Jossey- Bass.
- Henderson, M. and John, F. (2007). *Obstacles to the Comparative Study of Effectiveness in Perspectives on Organization Effectiveness*. San Francisco: Jossey- Bass.
- Howes, T. and Clifford, R.M. (1993). *Studying Educational Setting*. New York: White book.
- Kohlberg, L. (1970). *The Moral Atmosphere of the School.*” In Norman V. Overly, ed. *The Unstudied Curriculum*. Washington .D.C:
- Marsh, C.J. (1997). *Perspectives: Key Concepts for Understanding Curriculum*. London:Flamer Press.
- Nahavendi, A. & Malekzadeh, A.R. (1999). *Organizational Behavior: The Person Organizational Fit*. New Jersey: Prentice Hall,
- Pena, D. C. (2000).Parent involvement: Influencing factors and implications. *The Journal of Educational Research*, 1(94), pp. 42-54
- Posner, G.J. (1992). *Analyzing the Curriculum*. New York: Mc Graw-Hill, Inc.
- Saylor, J.G. and Alexander, W.M. (1974). *Planning Curriculum for Schools*. New York: Holt, Rinehart and Winston.